

บทที่ 4

ผลการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดพัทลุง

4.1 ข้อสรุปจำนวน/รูปแบบเครือข่ายที่เป็นผลงานของทีมวิจัย

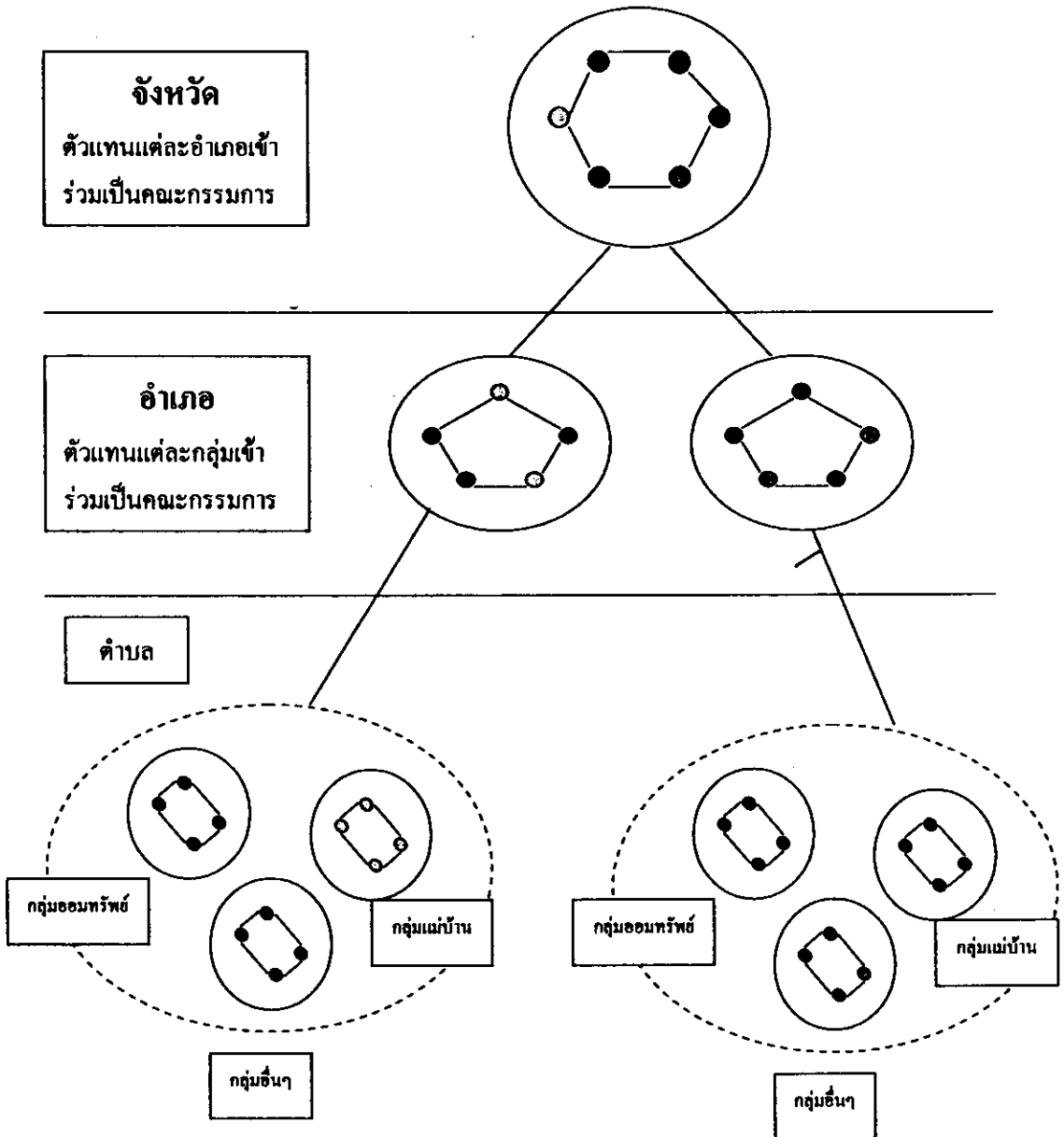
การเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดพัทลุง ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันได้เริ่มพัฒนามาจากการเชื่อมโยงกันแบบหลวมๆ ไม่มีรูปแบบชัดเจน และเครือข่ายที่มีอยู่เดิมเช่น ชุมชน สหกรณ์การเกษตรจังหวัดพัทลุง จำกัด ยังมีการเคลื่อนไหวไม่มาก ภายหลังจากทีมวิจัยได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจ และจัดกระบวนการที่เป็นประโยชน์ให้กับองค์กรประชาชนต่างๆที่สนใจเข้าร่วมเครือข่าย โดยทีมวิจัยพยายามจัดเวทีให้ผู้นำองค์กรต่างๆ ได้มีโอกาสได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย และการใช้กระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) เป็นต้น ดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 ซึ่งประเด็นสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างเครือข่าย คือ การได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดพัทลุง และสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง โดยทั้ง 3 หน่วยงานได้เข้าร่วมในการวางรูปแบบแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมชัดเจน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต ทำให้ผู้นำจากองค์กรต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะเกิดกับมวลสมาชิก อันเนื่องมาจากการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งในเชิงสังคมและเชิงธุรกิจ ด้วยเหตุนี้เองจึงนำไปสู่ การริเริ่มพัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดพัทลุงขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด 1 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสามารถสรุป รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม มีระบบ ระเบียบ ขั้นตอนชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) การเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่ และ 2) การเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรม

4.1.1 การเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่

รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด โดยจะมีลักษณะการเชื่อมโยงดังต่อไปนี้ คือ เนื่องจากภายในตำบลต่างๆ ประกอบด้วย องค์กรหลากหลายประเภท ให้ดำเนินการเชื่อมโยงองค์กรประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น ตำบล 1 มีองค์กร 2 ประเภท คือ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มออมทรัพย์ ให้รวมกลุ่มแม่บ้านต่างๆภายในตำบลเดียวกัน รวมเป็น 1 กลุ่ม และกลุ่มออมทรัพย์ ต่างๆภายในตำบลเดียวกัน รวมเป็นอีก 1 กลุ่ม แล้วคัดเลือกตัวแทนจากทั้ง 2 กลุ่ม มาเป็นคณะกรรมการระดับตำบล และแต่ละตำบลคัดเลือกตัวแทนไปเป็นคณะกรรมการระดับอำเภอ โดยกำหนดให้สหกรณ์การเกษตรประจำ

การเกษตรประจำอำเภอ เป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ และให้แต่ละอำเภอคัดเลือกตัวแทนเพื่อเป็นคณะกรรมการเครือข่ายระดับจังหวัด ตามลำดับ โดยกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพัทลุง จำกัด เป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัด ดังปรากฏในภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่

4.1.1.2 กิจกรรมที่จะทำร่วมกัน

1) ด้านการบริหารจัดการ

- จัดให้มีสำนักงานเครือข่าย และมีการแบ่งโครงสร้างเป็นฝ่ายต่างๆ
- มีการประชุมประจำเดือน และติดตามผล
- จัดแบ่งประเภทกิจกรรมที่เหมือนกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน
- สร้างตัวแทนการผลิตในกลุ่มเครือข่าย

2) ด้านการตลาด

- กำหนดผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเครือข่าย (OTOP) โดยสหกรณ์การเกษตรเป็นแกนนำ
- จัดตั้งตลาดกลางสำหรับเครือข่าย
- จัดซื้อและจัดหาปัจจัยการผลิตร่วมกัน
- เป็นตัวแทนรวบรวมสินค้าเครือข่าย เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับสมาชิกภายนอก
- แลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างเครือข่าย

3) แหล่งเงินทุน

- สร้างระบบสินเชื่อโดยการจัดหา และให้การสนับสนุนเงินทุนให้กับสมาชิกในเครือข่ายเพื่อพัฒนาอาชีพ (การให้กู้ยืมหรือรับฝากเงิน)
- มีการร่วมทุนในการทำธุรกิจของสมาชิกเครือข่าย

4) การให้ความรู้

- จัดนิทรรศการร่วมกันของสมาชิกเครือข่าย
- ส่งเสริมอาชีพและสร้างกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่างๆ เช่น การอบรมด้านบัญชีการฝึกวิชาชีพ

5) จัดให้มีสวัสดิการแก่สมาชิกเครือข่าย

4.1.1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเชื่อมโยง

- 1) ความคิดและความเข้าใจไม่ตรงกัน
- 2) ขาดการติดต่อในการแก้ไขปัญหา
- 3) ฐานะทางการเงินของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน
- 4) ปัญหาด้านผลประโยชน์
- 5) ปัญหาด้านนโยบายรัฐ
- 6) การเมืองส่วนท้องถิ่นแทรกแซง
- 7) ขาดความเชื่อมั่น

- 8) ภัยธรรมชาติ
- 9) ขาดความรู้และประสบการณ์ (ต้องการนักวิชาการเป็นผู้ให้คำแนะนำ)
- 10) ขาดเงินทุนดำเนินงาน
- 11) ขาดการประชาสัมพันธ์
- 12) ขาดการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเชื่อมโยง
- 13) ขาดบุคลากรที่เสียสละและมีความรู้ความสามารถ
- 14) สินค้าไม่มีคุณภาพและขาดตลาดรองรับสินค้า

4.1.1.4 โครงสร้าง/ขั้นตอนการเชื่อมโยงเครือข่าย

- 1) สำรวจองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น
- 2) มีการประชุมถามปัญหาและความต้องการ
- 3) สำรวจจำนวนสินค้าและผลิตภัณฑ์
- 4) จัดประชุมและอบรมแกนนำอย่างสม่ำเสมอ
- 5) ให้กลุ่มย่อยวางแผนระเบียบจัดการกันเอง ในส่วนที่มีประเพณีต่างกัน
- 6) สำรวจความต้องการของเครือข่าย
- 7) เชิญประชุมร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์เครือข่าย
- 8) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเครือข่าย
- 9) ร่างระเบียบ ข้อบังคับ
- 10) วางแผนการดำเนินงาน
- 11) แบ่งงานรับผิดชอบ
- 12) ติดตามประเมินผล
- 13) ตั้งศูนย์

ภายหลังจากการกำหนดรูปแบบการเชื่อมโยง กิจกรรมที่จะทำร่วมกัน ศึกษาปัญหา อุปสรรค ตลอดจนโครงสร้างและขั้นตอนการเชื่อมโยงเครือข่าย ทางทีมวิจัยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเครือข่ายขององค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะสร้างเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ระหว่างทีมวิจัยและผู้นำ สหกรณ์/องค์กร ประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อการนำเสนอรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่าย ตลอดจนร่วมกัน กำหนด โครงสร้างการบริหาร บทบาทหน้าที่ และกิจกรรมของเครือข่าย ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยการดำเนินการประชุมจะมุ่งเน้นไปที่การบรรยาย และแบ่งกลุ่มย่อยเป็นโซนอำเภอ อภิปรายร่วมกัน ในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจแก่ทุกส่วนฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งจะ

เข้ามามีส่วนร่วมในการเชื่อมโยงเครือข่าย สามารถสรุปการบริหารงานเครือข่าย ได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1.1.5 การบริหารเครือข่ายระดับจังหวัด

4.1.1.5.1 โครงสร้างการบริหารเครือข่ายระดับจังหวัด

- 1) มีคณะกรรมการดำเนินการ 11 คน คัดเลือกจากเครือข่ายระดับอำเภอ อำเภอละ 1 คน
 - ประธานกรรมการ 1 ท่าน
 - รองประธานกรรมการ 2 ท่าน
 - เลขานุการ 1 ท่าน
 - ผู้ช่วยเลขานุการ 1 ท่าน
 - เหมัญญิก-1 ท่าน
 - ผู้ช่วยเหมัญญิก 1 ท่าน
 - ประชาสัมพันธ์ 1 ท่าน
 - ฝ่ายทะเบียน 1 ท่าน
 - คณะกรรมการ 2 ท่าน
- 2.1) ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัด
 - ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพัทลุง
- 2.2) ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ
 - อำเภอเมือง สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
 - อำเภอศรีบรรพต สหกรณ์การเกษตร กรป. กลาง นพค. พัทลุง 2
 - อำเภอกงหรา ชมรมการท่องเที่ยวอำเภอกงหรา
 - อำเภอกวนขนุน สหกรณ์การเกษตรพนมวังค์ จำกัด
 - อำเภอตะโหมด สหกรณ์การเกษตรตะโหมด จำกัด
 - อำเภอป่าบอน สหกรณ์บ้านทุ่งคลองควาย จำกัด
 - อำเภอปากพะยูน สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด
 - อำเภอเขาชัยสน สหกรณ์การเกษตรเขาชัยสน จำกัด
- 3) ผู้จัดการเครือข่ายระดับจังหวัด
 - มาจากการแต่งตั้งของคณะกรรมการทั้ง 11 ท่าน
- 4) คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี
 - ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน (ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด)

4.1.1.5.2 บทบาทหน้าที่บริหารเครือข่ายระดับจังหวัด

- 1) พัฒนาองค์ความรู้
- 2) ร่วมแก้ปัญหาขององค์กรเครือข่าย
- 3) ประสานงานในเรื่องการผลิต การตลาด เงินทุน
- 4) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรเครือข่าย
- 5) เฝ้าระวังและรักษาผลประโยชน์ของเครือข่าย

4.1.1.5.3 แนวทางในการปฏิบัติและการจัดการศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด

- 1) กำหนดระเบียบข้อบังคับ
- 2) ประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และจัดให้มีการประชุมใหญ่ประจำปี
- 3) สำรวจความต้องการและปัญหา
- 4) วางแผนการปฏิบัติงานขององค์กรเครือข่าย
- 5) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 6) ปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงาน
- 7) คณะกรรมการจะมอบอำนาจ หน้าที่ ในการปฏิบัติงานให้บุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ดำเนินงานแทน/เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจแทน

4.1.1.6 การบริหารเครือข่ายระดับอำเภอ

4.1.1.6.1 กลุ่มอำเภอเมือง และอำเภอศรีบรรพต

กำหนดกิจกรรม เครือข่ายระดับอำเภอ	ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยง เครือข่ายระดับอำเภอ	กำหนดแผนงานดำเนินการขั้น ต่อไปในพื้นที่ระดับอำเภอ
<p>1.รวบรวมการซื้อ การขาย</p> <p>- วัตถุประสงค์ทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวเปลือก ฝ้าย น้ำยางสด ผางแผ่นรมควัน เคมีภัณฑ์ น้ำมันสด ฟางข้าว ต้นข้าวโพด เมล็ดพันธุ์พืช</p> <p>- เครื่องอุปโภค บริโภค ได้แก่ น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาปรับผ้านุ่ม ข้าวสาร</p> <p>2.ธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ การกู้ยืมเงินเงินฝาก</p> <p>3.สวัสดิการ ได้แก่ ศารัทธาพยาบาลทุนการศึกษา ฅาปนกิจสงเคราะห์ กองทุน สาธารณะประโยชน์</p>	<p>1. ผู้รับผิดชอบประสานงานกิจกรรม ได้แก่ คณะกรรมการประสานงานเครือข่าย</p> <p>2.ผู้รับผิดชอบด้านการตลาดของกิจกรรม อนุกรรมการฝ่ายการตลาด</p> <p>3. ผลประโยชน์ที่เครือข่ายจะได้รับ คือ ส่วนเหลือมทางการตลาด (กำไร) จากกิจกรรม</p> <p>4. ผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลผลิตภัณฑ์ อนุกรรมการฝ่ายการตลาด</p> <p>5. ผู้รับผิดชอบด้านการติดต่อสั่งซื้อสินค้า อนุกรรมการฝ่ายการตลาด</p> <p>6. ขั้นตอนในการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแบบสำรวจความต้องการของสมาชิก เช่น ฝ้ายสุคราะห์ไรซ์ห้อยอะไร ปริมาณเท่าไร - เมื่อมีการติดต่อซื้อขาย ต้องมีการทำสัญญา ซึ่งระยะเวลาการใช้เงินคืนขึ้นอยู่กับกิจกรรมการผลิต เพราะบางกิจกรรมต้องเป็นไปตามฤดูกาล <p>7. การจ่ายเงิน จ่ายแบบเงินสด และเครดิต</p>	<p>1. กิจกรรม รับผิดชอบต่อปัญหาและความต้องการของเครือข่ายสมาชิกในตำบล</p> <p>2. ดำเนินการ ในเดือน กรกฎาคม พ.ศ.2549</p> <p>3. ขั้นตอนและวิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แจ้งองค์กรเครือข่ายเพื่อส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม - มีการประชุม - ลงมติในการดำเนินงานประจำปี <p>หมายเหตุ รอกำหนดแผนงานอีกครั้งหลังจากการประชุมใหญ่ของแต่ละอำเภอ</p> <p>4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เครือข่ายระดับอำเภอจะได้ทราบถึงปัญหาความต้องการของสมาชิกเครือข่าย</p> <p>5. ผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการเครือข่ายระดับอำเภอ</p> <p>6. การติดตามประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบ - นำเสนอต่อที่ประชุมระดับอำเภอเพื่อที่จะนำไปแก้ไขปัญหามาและปรับปรุง

4.1.1.6.2 กลุ่มอำเภอภองทรา และอำเภอควนขนุน

กำหนดกิจกรรมเครือข่ายระดับอำเภอ		ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายระดับอำเภอ		
1. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ 2. จัดหาแหล่งเงินทุน 3. ร่วมซื้อ ร่วมขาย 4. สร้างความเชื่อมั่นในเครือข่าย		1. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ - จัดทำข้อมูลพื้นฐานของแต่ละองค์กรส่งให้แก่ศูนย์ประสานงานระดับอำเภอ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับปฏิบัติการ - ให้แต่ละองค์กรส่งข่าวสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ 2. จัดหาแหล่งเงินทุน (องค์กรภาครัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาชน) - ให้คำแนะนำ วิธีการขอกู้เงิน ความน่าเชื่อถือของผู้กู้ - รับแจ้งความต้องการเงินทุน - ระดมทุน/ส่งเสริมให้เกิดธนาคารกลางของเครือข่ายระดับจังหวัด 3 ร่วมซื้อ ร่วมขาย - สำรวจความต้องการ - หาแหล่งสินค้า และตลาด ราคายุติธรรม - กำหนดข้อตกลง MOU 4. สร้างความเชื่อมั่นในเครือข่าย - ประชุมร่วมกันในเครือข่าย - สร้างกิจกรรมร่วมกัน - ทำสัญญา MOU		
กำหนดแผนงานดำเนินการขั้นต่อไปในพื้นที่ระดับอำเภอ				
กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอน/วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
1. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์	15 ก.พ. 49	- กำหนดหาหัวข้อ - กำหนดสถานที่	- ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง	- ศูนย์เครือข่ายระดับจังหวัด
2. จัดหาเงินทุน	1 มี.ค. 49	- ระดมหุ้น/เงินฝาก - เข้าถึงแหล่งทุน	- มีทุนในการดำเนินงาน	- ศูนย์เครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
3. ร่วมซื้อ ร่วมขาย	1 เม.ย. 49	- สำรวจ - จัดหา - ดำเนินการซื้อ/ขาย	- การซื้อ/ขาย อย่างยุติธรรม	- ศูนย์เครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
4. สร้างความเชื่อมั่นในเครือข่าย	26 ก.พ. 49	- ประชุม - ทำกิจกรรมร่วมกัน	- มีความสามัคคี - มีความผูกพันกัน	- ศูนย์เครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

4.1.1.6.3 กลุ่มอำเภอปากพะยูน และอำเภอเขาชัยสน

กำหนดกิจกรรมเครือข่ายระดับอำเภอ	ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายระดับอำเภอ
1. การซื้อขายปุ๋ย อาหารสัตว์ ข้าวสารปลอดสารพิษ พันธุ์สัตว์ 2. การทำสินเชื่อ 3. จัดสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์ 4. การศึกษาอบรมให้ความรู้	1. สำรวจ รวบรวมสินค้าตามความต้องการของสมาชิกเครือข่าย 2. การตลาด และผลประโยชน์ 3. การขนส่ง 4. การบัญชี 5. ระเบียบ และกติกา MOU 6. สรุป ประเมินผลการดำเนินการ 3 เดือน/ครั้ง 7. ด้านสินเชื่อ 8. เงินกู้ <ul style="list-style-type: none"> - ระดมทุนจากนอกเครือข่าย - หาแหล่งเงินกู้ และเงินสนับสนุน - กำหนดกฎระเบียบ กติกา เช่น วัตถุประสงค์ คอกเบี้ย การปันผล - ติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้

กำหนดแผนงานดำเนินการขั้นต่อไปในพื้นที่ระดับอำเภอ

กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอน/วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
1. นัดประชุมเครือข่าย	23 ม.ค. 49	ส่งหนังสือ ไปยังกลุ่มต่างๆ	สมาชิกเข้าร่วมประชุมทุกองค์กร	อ.ปากพะยูน อ.เขาชัยสน
2. ชี้แจงรายละเอียดการเชื่อมโยงเครือข่าย	5 ก.พ. 49	ประชุมตามวาระการประชุมที่วางไว้	สมาชิกเข้าใจและรับหลักการเครือข่าย	อ.ปากพะยูน อ.เขาชัยสน
3. กำหนดกิจกรรมและแผนงานเชื่อมโยงเครือข่าย	5 พ.ค. 49	นำกิจกรรมที่กำหนดไว้มาตกลง กำหนดรายละเอียดร่วมกัน	ร่วมกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินงาน	อ.ปากพะยูน อ.เขาชัยสน
4. ดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	5 มิ.ย. 49	ลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอน	แผนงานที่วางไว้บรรลุตามเป้าหมาย	เครือข่าย ระดับอำเภอ
5. ติดตามและประเมินผลกิจกรรม	-	สอบถามข้อมูลผลงานและบัญชี	ทราบว่ากิจกรรมที่วางไว้ประสบความสำเร็จอย่างไร มีปัญหาหรือไม่	กรรมการ ตรวจสอบ
6. แก้ไข/พัฒนาศักยภาพขององค์กรเครือข่าย	-	นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์แก้ปัญหา	สามารถแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นแบบอย่างต่อไป	คณะกรรมการ เครือข่าย

4.1.1.6.4 กลุ่มอำเภอตะโหมค และอำเภอป่าบอน

กำหนดกิจกรรมการเชื่อมโยง เครือข่ายระดับอำเภอ	ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงระดับอำเภอ
<p>1. การรวมกันซื้อปุ๋ย</p> <p>2. การรวมกันขายยางพารา</p>	<p>1. การรวมกันซื้อปุ๋ย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้เครือข่ายแต่ละกลุ่มสำรวจสมาชิกที่มีความต้องการปุ๋ย - นำยอดความต้องการมารวมกันที่ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ - ประสานงานกับศูนย์เครือข่ายระดับจังหวัด เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนยอดการซื้อ และขาย - ให้เครือข่ายระดับจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการสั่งซื้อ - ในกรณีที่เครือข่ายระดับอำเภอมีศักยภาพที่สามารถดำเนินการได้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้เครือข่ายระดับอำเภอดำเนินการ - ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย เพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนในการซื้อ - เครือข่ายระดับจังหวัดต้องทำสัญญาซื้อขาย กับเครือข่ายระดับอำเภอ และเครือข่ายระดับอำเภอต้องทำสัญญากับกลุ่มต่างๆ - เมื่อได้สินค้ามา จะส่งให้กับกลุ่มต่างๆตามใบสั่งซื้อ - ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมค่าใช้จ่าย และชำระเงินที่เครือข่ายระดับอำเภอ - เครือข่ายระดับอำเภอประสานงานกับเครือข่ายระดับจังหวัด เกี่ยวกับค่าใช้จ่าย <p>2. การรวมกันขายยางพารา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้แต่ละกลุ่มแจ้งความประสงค์การขายยางพารายังเครือข่ายระดับอำเภอ - เครือข่ายระดับอำเภอประสานงานกับเครือข่ายระดับจังหวัด - เครือข่ายระดับจังหวัดและระดับอำเภอพิจารณาศักยภาพของตนเอง ถ้าเครือข่ายระดับอำเภอใดมีศักยภาพ สามารถดำเนินการได้ ก็จะเป็นศูนย์กลางรับซื้อยางพารา เช่น สหกรณ์การเกษตรตะโหมค จำกัด - ให้แต่ละกลุ่มนำยางพารามารวมกันที่เครือข่ายระดับอำเภอ - เครือข่ายระดับอำเภอต้องประสานงานกับตลาดกลางยางพารา หาดใหญ่ เพื่อรับซื้อยางของกลุ่ม - เครือข่ายระดับอำเภอเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละกลุ่ม - กรณีที่มีผลกำไรจากการดำเนินการแล้ว เครือข่ายระดับอำเภอจะเฉลี่ยผลกำไรคืนให้กลุ่มต่างๆ ตามสัดส่วนการทำธุรกิจร่วมกัน

กำหนดแผนงานดำเนินการขั้นต่อไปในพื้นที่ระดับอำเภอ

กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอน/วิธีการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
1. สกก.ตะ โหมค จำกัด ประชุมหารือ คณะกรรมการและ ฝ่ายจัดการ เรื่อง ศูนย์กลางเครือข่าย	30 ม.ค. 49	- ชี้แจงให้ทราบและขอมติ เพื่อเป็นศูนย์กลางเครือข่าย ระดับอำเภอ	- รับเป็นศูนย์กลาง	- สกก.ตะ โหมค จำกัด
2. ประชุมตัวแทน เครือข่ายกลุ่ม ทั้ง 13 กลุ่ม	2 ก.พ. 49	- ออกหนังสือเชิญและ ชี้แจงให้ตัวแทนกลุ่มรับ ทราบ	- ตัวแทนกลุ่มมาประชุม ร่วมกันและรับทราบมติ ของที่ประชุม พร้อมชี้แจง ให้สมาชิกกลุ่มของตนเอง ทราบ - เลือกคณะกรรมการ 13 คน	- สกก.ตะ โหมค จำกัด - ตัวแทนกลุ่ม ทั้ง 13 กลุ่ม
3. ประชุม คณะกรรมการศูนย์ ประสานงาน เครือข่ายและผู้แทน เทศบาล ต.แม่ขี	6 ก.พ. 49	- ร่างระเบียบข้อบังคับ - กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ของคณะกรรมการ - วางแผนการดำเนินงาน การทำกิจกรรมเครือข่าย	- ได้รับความร่วมมือ จาก กลุ่มเครือข่าย ในการทำ กิจกรรมร่วมกัน	- คณะกรรมการ เครือข่าย
4. ประธานเครือข่าย ประชุมร่วมกับ เครือข่ายระดับ จังหวัด	ก.พ. 49	- เลือกคณะกรรมการ การ ระดับจังหวัด ตำแหน่ง ต่างๆ -หารือเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของเครือข่าย (เป็นศูนย์กลางรับซื้อ ยางพาราของจังหวัดพัทลุง)	- คณะกรรมการระดับ อำเภอให้ความร่วมมือ	- ประธาน เครือข่าย
5. รวบรวมผลผลิต ยางพารา ปู	ก.พ. 49	- กลุ่มเครือข่ายนำผลผลิต มารวบรวมเพื่อจำหน่าย - จัดทำฐานข้อมูลกลุ่ม เครือข่ายแต่ละกลุ่ม	- แต่ละกลุ่มเครือข่ายให้ ความร่วมมือ	- สกก.ตะ โหมค จำกัด
6. ประชุมสรุปผล การดำเนินงาน	ทุกสิ้นเดือน	- แจ้งผลการดำเนินงานให้ ทุกเครือข่ายรับทราบ	- ได้รับความร่วมมือ จากทุกเครือข่าย	- คณะกรรมการ เครือข่าย

ภายหลังจากได้โครงสร้างการบริหารงานเครือข่าย และขั้นตอนการบริหารงานแล้ว ได้มีการจัดประชุมประจำเดือนของเครือข่ายขึ้น โดยเริ่มครั้งแรกในเดือน กุมภาพันธ์ 2549 ณ ห้องประชุม ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพัทลุง จำกัด มีเนื้อหาในการประชุม คือ กิจกรรมที่จะเริ่มทำร่วมกันเป็นอันดับแรก ในที่ประชุมมีความเห็นตรงกันว่า จะเริ่มซื้อปุ๋ยร่วมกัน จึงดำเนินการโดยให้ ผู้นำองค์กรฯ ต่างๆ ที่มาเข้าร่วมประชุม ไปสำรวจข้อมูลปริมาณการใช้ สูตร และยี่ห้อปุ๋ยที่มีการใช้กันมากของในแต่ละองค์กร แล้วนัดประชุมครั้งต่อไปในเดือน มีนาคม 2549 ปรากฏว่า กิจกรรมเรื่องปุ๋ยที่ได้กำหนดไว้ในการประชุมครั้งแรก ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การรับรู้ข่าวสารเรื่องการเชื่อมโยงเครือข่าย ยังไม่ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ จึงทำให้ การเคลื่อนไหวไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน ในที่ประชุมจึงพิจารณาเห็นว่า ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับจังหวัดอีกครั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจ ให้แก่ผู้นำองค์กร ประชาชนให้ครอบคลุมและทั่วถึงทั่วทั้งจังหวัด

ถึงแม้ว่ารูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่ จะมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันได้ ตลอดจนวิธีการ และขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม แต่ปรากฏว่า การเคลื่อนไหวของ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายทั้งในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการที่เกิดจากปัจจัยภายใน และภายนอกองค์กร ประการแรก ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัดขาดศักยภาพที่จะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน ประการที่สอง ผู้นำขาดทักษะนำความคิดสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้ทั้งกระบวนการวางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตามแผน ประการที่สาม คือ ทีมวิจัยมีแนวคิดที่จะปรับปรุงรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายที่มีอยู่เดิม ให้มีความเข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้จริง ในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ โดยวิธีการสร้างเครือข่ายตามกิจกรรมที่องค์กรต่างๆ มีต้นทุนอยู่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น เครือข่ายขงพารา จะดำเนินการเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ ขางพารา ทั้งจังหวัด ไม่ว่าจะเป็น การซื้อ ขาย ขางแผ่นรมควัน น้ายางสด และขางแผ่นดิบ หรือ การซื้อ ปัจจัยการผลิตร่วมกัน เช่น น้ำกรด เป็นต้น จึงนำไปสู่การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการเชื่อมโยงเครือข่ายขององค์กรประชาชนในจังหวัดพัทลุง เพื่อสร้างเครือข่ายตามกิจกรรม โดยการประชุมครั้งนี้ได้เชิญเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ที่สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง เข้าร่วมสังเกตการณ์ และร่วมกันศึกษาแนวทางร่วมกับผู้นำองค์กรฯต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมองเห็นถึงรูปแบบของเครือข่ายเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายอันดีที่หน่วยงานภาครัฐมองเห็นถึงความสำคัญและ ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรมของเครือข่ายเป็นอย่างดี และผลที่ได้จากการประชุมครั้งนี้ก่อให้เกิดรูปแบบการเชื่อมโยงขึ้นใหม่ คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรม

เครือข่ายเป็นอย่างดียิ่ง และผลที่ได้จากการประชุมครั้งนี้ก่อให้เกิดรูปแบบการเชื่อมโยงขึ้นใหม่ คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรม ซึ่งจะกล่าวต่อไปในหัวข้อ 4.2

4.1.2 การเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรม

การเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรม แบ่งเป็น 6 กิจกรรม ได้แก่ ขางพารา ข้าวสาร อาหารสัตว์ ปุ๋ย สวัสดิการ และวิสาหกิจชุมชน มีลักษณะการเชื่อมโยงโดยกำหนดให้มีองค์กร รับผิดชอบเป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายในแต่ละกิจกรรม และมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

4.1.2.1 เครือข่ายปุ๋ย

แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายปุ๋ยเคมี

- 1) สำรวจความต้องการของสมาชิกแต่ละองค์กร เช่น ยี่ห้อ สูตร จำนวน ระยะเวลาในการใช้
- 2) จัดเก็บข้อมูลความต้องการ
- 3) เลือกคณะอนุกรรมการรับผิดชอบ โครงการฯ
- 4) จัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด/อำเภอ
- 5) ร่างกฎระเบียบข้อบังคับของเครือข่าย

วิธีการดำเนินงานการเชื่อมโยงเครือข่ายปุ๋ยเคมี

- 1) การสำรวจข้อมูล
 - ออกแบบสำรวจความต้องการของสมาชิกแต่ละกลุ่ม/องค์กร
 - รวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอคณะกรรมการระดับอำเภอและจังหวัด
 - คณะกรรมการระดับจังหวัดตรวจสอบราคาในการจัดซื้อ
 - ประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอจังหวัด เพื่อแจ้งผลการสอบราคา พร้อมยืนยันความต้องการของสมาชิกองค์กร
 - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ

- 2) การคัดเลือกคณะกรรมการระดับอำเภอ
 - จากตัวแทนขององค์กรระดับอำเภอ องค์กรละ 1 คน
- 3) การคัดเลือกคณะกรรมการระดับจังหวัด
 - คัดเลือกคณะกรรมการระดับอำเภอ อำเภอละ 1 คน เป็นกรรมการระดับจังหวัด
- 4) ประชุมคณะกรรมการเพื่อกร่างระเบียบ ข้อบังคับ
 - ในส่วนของงบประมาณในการจัดซื้อ ให้ขุมนุมสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

- 1) สํารวจข้อมูลผู้ผลิตในจังหวัด
- 2) เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิต โดยการประชุมหารือผู้ผลิตเกี่ยวกับสูตรในการผลิต คุณภาพ วัตถุดิบ การตลาด เพื่อให้ได้มาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 3) อบรมผู้ผลิตเกี่ยวกับมาตรฐาน เพื่อให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงเกษตร โดยให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศูนย์วิจัยการยาง เป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้
- 4) องค์กรผู้ผลิตแต่ละองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณในการผลิต
- 5) ขุมนุมสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้จัดจำหน่าย

4.1.2.2 เครือข่ายยางพารา และน้ำกรด

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายน้ำกรด

- 1) สํารวจความต้องการใช้น้ำกรดของแต่ละกลุ่มสหกรณ์
 - ปริมาณ
 - ชนิดของน้ำกรด กรดซัลฟิวริก ใช้สำหรับยาง ADS
กรดฟอสฟอริก ใช้สำหรับยางแผ่นรมควัน

แต่ละอำเภอสำรวจปริมาณการใช้น้ำกรด โดยขุมนุมสหกรณ์จังหวัดเป็นแม่ข่ายผ่านไปยังชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยางช่วยสำรวจประมาณการใช้น้ำกรดและปริมาณความต้องการใช้ โดยสั่งซื้อจากเครือข่ายจังหวัด เริ่มสำรวจ 1 เมษายน 2549 ถึง 30 เมษายน 2549 โดยใช้แบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลให้เครือข่ายระดับจังหวัด และมอบหมายให้คณะกรรมการระดับจังหวัดพิจารณาจัดซื้อ โดยการเปิดประมูล ซึ่งราคาที่เครือข่ายระดับจังหวัดสั่งซื้อต้องมีราคาต่ำกว่าที่ชมรมฯเคยซื้อ วิธีการชำระเงิน ซื้อสินค้าด้วยเงินสด โดยเครือข่ายระดับจังหวัดติดต่อซื้อกับบริษัทตามจำนวนที่สั่งซื้อ เมื่อสินค้าจากบริษัทมาถึงเครือข่ายระดับจังหวัด ให้เครือข่ายระดับอำเภอมารับสินค้าพร้อมชำระเงินภายใน 10 วัน

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายยางพารา

- 1) สำรวจปริมาณน้ำยางสด ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน จากกลุ่มสหกรณ์ ปริมาณที่ต้องการผ่านเครือข่าย โดยคณะกรรมการเครือข่ายเป็นผู้ดำเนินการขาย
- 2) น้ำยางสด เครือข่ายจัดสร้างบ่อเก็บน้ำยาง พื้นที่ 2-3 ไร่ ซื่อหัวบ้น 8 หัว จะปั่นน้ำยางได้ 30,000 กิโลกรัม/วัน ทำเป็นรูปน้ำยางชั้นบรรจุถึง 200 ลิตร เพื่อส่งออกยังต่างประเทศ
- 3) ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน เครือข่ายส่งข้อมูลปริมาณยางไปยังบริษัทหรือตลาดกลาง เพื่อให้มาตรวจสอบคุณภาพ และจัดเกรดยาง และเครือข่ายจำหน่ายยางโดยการเปิดประมูล

4.1.2.3 เครือข่ายสวัสดิการ (เรื่องเงินช่วยเหลือในการจัดสวัสดิการฌาปนกิจ)

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายสวัสดิการ

- 1) สมาชิก หมายถึง องค์กรที่สมัครใจเข้าร่วมเครือข่าย
- 2) เงินช่วยเหลือ หมายถึง เงินช่วยเหลือในการจัดการศพในกรณีสมาชิกขององค์กรเครือข่ายเสียชีวิต
- 3) อนุกรรมการ หมายถึง อนุกรรมการ เงินช่วยเหลือในการจัดการศพ
- 4) ที่มาของเงินช่วยเหลือ
 - 4.1) องค์กรเครือข่ายบริจาค 20 สตางค์/คน/ศพ โดยครั้งแรกให้บริจาค 10 บาท/คน
 - 4.2) เงินบริจาค
 - 4.3) ดอกผลซึ่งเกิดจากเงินช่วยเหลือ
- 5) เงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือ แต่ละองค์กรจะจ่ายเงินช่วยเหลือ ศพละ 10,000 บาท
- 6) เงินช่วยเหลือในการจัดการศพ จะต้องเปิดบัญชีแยกไว้ต่างหาก
- 7) วิธีการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือในการจัดการศพ
 - 7.1) สมาชิกต้องแจ้งอนุกรรมการเงินช่วยเหลือในการจัดการศพ
 - 7.2) ขึ้นเอกสาร หลักฐานการเสียชีวิต
 - ใบมรณะบัตร
 - สำเนาทะเบียนบ้าน
 - สำเนาบัตรประชาชน
 - ทะเบียนสมาชิก
- 8) ให้อนุกรรมการจำนวน 2-5 คน มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงิน
- 9) เครือข่ายจ่ายเงินช่วยเหลือในการจัดการศพ ณ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัด

4.1.2.4 เครือข่ายข้าวสาร

กิจกรรมเครือข่ายข้าวสาร

- 1) ผู้ผลิต คือ การร่วมขาย
- 2) ผู้บริโภค คือ การร่วมซื้อ

ขั้นตอนของกิจกรรมร่วมขายเครือข่ายข้าวสาร

- 1) ชนิดของข้าวสารที่ผลิตได้
 - ข้าวหอมปทุม
 - ข้าวเล็บนก (ข้าวสารทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง)
 - ข้าวสังหยด (ข้าวสารทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดพัทลุง)
 - ข้าวเหนียว (ข้าวสารประเภท 25%)
 - ข้าว กข.33 (ข้าวสารประเภท 25%)
 - ข้าวชัยนาท (ข้าวสารประเภท 25%)

ขั้นตอนการจัดการเครือข่ายข้าวสาร

- 1) ข้าวเปลือก
 - ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกข้าว โดยได้พันธุ์ข้าวจากศูนย์ขยายพันธุ์พืช
 - รับซื้อจากสมาชิกและจากสหกรณ์อื่นๆ ที่รวบรวมพันธุ์ข้าว
- 2) การแปรรูป
 - แปรรูปในระบบขบวนการโรงสีของสหกรณ์
- 3) การจัดจำหน่าย
 - จำหน่ายให้กับสมาชิกเครือข่ายในจังหวัดและต่างจังหวัด
- 4) กำลั้งการผลิต
 - สหกรณ์สามารถผลิตได้ 30-40 ตัน/วัน/12 ชั่วโมง
 - รับซื้อจากสหกรณ์อื่นๆ

การเชื่อมโยงเครือข่ายข้าวสาร

- 1) ตำรวจตลาด
 - ตำรวจตลาดในจังหวัด จากสหกรณ์ต่างๆ และประชาชนทั่วไป(ข้าวสารทุกชนิด)
 - ตำรวจตลาดต่างจังหวัด เช่น ตรัง สงขลา สตูล (เน้นข้าวตามยุทธศาสตร์จังหวัด)
- 2) ข้อตกลงทางการค้า
 - ด้านการเงิน กำหนดเป็นเงินสด เงินเชื่อ
 - ด้านการขนส่ง กำหนดระยะทางและค่าใช้จ่าย
 - ปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละรอบ
- 3) การรับประกันสินค้า
 - มีสิ่งเจือปน สหกรณ์จะต้องรับคืน
 - ความเสียหายระหว่างขนส่ง ผู้บริโภคที่ขนส่งสินค้าเอง รับผิดชอบค่าเสียหายเอง หากสหกรณ์เป็นผู้ขนส่ง จะรับผิดชอบความเสียหายทั้งหมด
- 4) บริการรับชบข้าวเปลือก
 - คู่อบ 1 คู่อข้าวเปลือก 6 ตัน ราคาตันละ 300-350 บาท
 - อบอุ่นที่ความชื้นระหว่าง 14-15 %

4.1.2.5 เครือข่ายอาหารสัตว์

ขั้นตอนและวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายอาหารสัตว์

- 1) การบริหารจัดการ
 - ความจริงใจในการสร้างเครือข่าย
 - กำหนดโครงสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ฯลฯ
 - กำหนดจุดประสานงานและจัดระบบด้านการเงิน การบัญชี
- 2) การตลาด
 - สำรวจความต้องการของสมาชิกเครือข่าย และรวบรวมข้อมูล
 - จัดหาแหล่งสินค้า คุณภาพสินค้า
 - การจัดการขนส่งสินค้าสู่เครือข่าย
 - การบริการหลังการขาย
 - การประกันสินค้า สินค้าเสื่อม สูญหาย อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ
 - กิจกรรมส่งเสริมการขาย
 - การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารแก่สมาชิกเครือข่าย
 - แหล่งเงินทุน ระดมจากเครือข่าย ถือหุ้น เงินฝากบริจาค

3) การให้ความรู้

- จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้หรืออบรมสมาชิกเครือข่ายในเรื่องสหกรณ์ (หลักการ วิธีการ อุดมการณ์), การบริหารการจัดการธุรกิจ, การตลาด, วิชาการเรื่องอาหารสัตว์
- ศึกษาดูงานนอกสถานที่
- ประเมินผล

4) การจัดสรรผลประโยชน์

- จัดสรรให้เป็นไปตามหลักวิธีการสหกรณ์

4.1.2.6 เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

จุดอ่อนขององค์กรวิสาหกิจชุมชน

- 1) ขาดผู้นำที่มีเวลาทุ่มเท (เพราะสวมหมวกหลายใบ)
- 2) ขาดทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม (เทคนิคการประชุม)
- 3) ขาดงบประมาณสนับสนุน
- 4) ขาดแคลนข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก
- 5) ขาดความรู้ในการผลิต แปรรูปบรรจุภัณฑ์

จุดแข็งขององค์กรวิสาหกิจชุมชน

- 1) คุณภาพของสินค้ามีความมั่นคง สม่ำเสมอ
- 2) มีเงินออมเข้าองค์กรทุกเดือน
- 3) ใช้วัตถุดิบในพื้นที่
- 4) ใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- 5) มีการปันผลคืนกลับให้กับสมาชิกและหมู่บ้าน

ปัญหาและอุปสรรคในการเชื่อมโยงเครือข่าย

- 1) ผู้นำในพื้นที่ไม่ให้การสนับสนุน
- 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีความจริงใจ
- 3) ขาดตัวกลางในการประสานงาน
- 4) ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี
- 5) ขาดความเชื่อมั่นระหว่างกลุ่มของเครือข่าย (พ่อค้า, คนขาย)
- 6) กังวลจากความจากคู่แข่ง (พ่อค้า)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

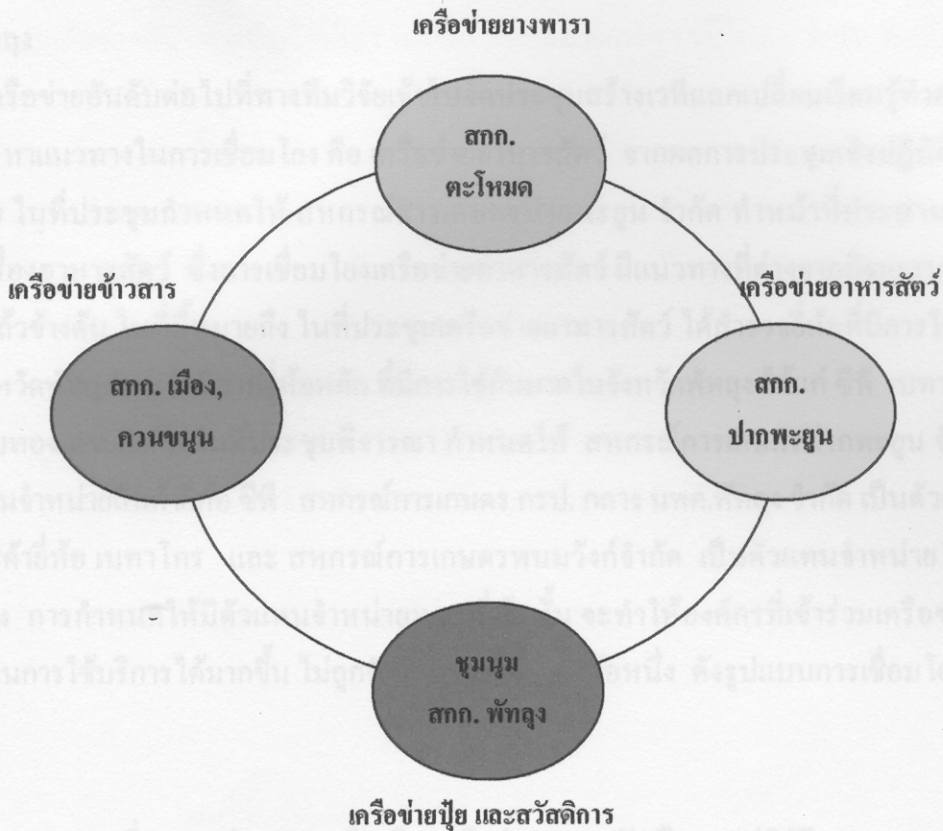
1. มีลูกค้าที่มาใช้บริการมั่นคง สมำเสมอ
2. หน่วยงานรัฐมีนโยบายช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชน
3. เกิดการแลกเปลี่ยนผลผลิตระหว่างองค์กร
4. แลกเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้
5. ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง และมั่นคงยิ่งขึ้น
6. โอกาสจะได้รับงบประมาณสนับสนุนง่ายขึ้น
7. มีศูนย์ประสานงานเครือข่าย

วิธี/ขั้นตอนการเชื่อมโยงเครือข่าย

- 1) คัดเลือกคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดตั้งเครือข่าย
 - มีตัวแทนจากทุกอำเภอ (ไม่เกิน 15 คน)
 - มีวาระ 1 ปี
- 2) ขอร่างระเบียบข้อบังคับของเครือข่ายระดับจังหวัด และระดับอำเภอ
- 3) จัดประชุมใหญ่เพื่อรับรองข้อบังคับ
- 4) คัดเลือกคณะกรรมการบริหารเครือข่ายตามระเบียบข้อบังคับของเครือข่าย
- 5) กำหนดสถานที่เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล
- 6) ตั้งชื่อเครือข่าย
- 7) จัดทะเบียน

ภายหลังจากการวางแผน และกำหนดขั้นตอนการเชื่อมโยงเครือข่ายของแต่ละกิจกรรมแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การกำหนดองค์กรรับผิดชอบในการประสานงานเครือข่ายตามกิจกรรมในระดับจังหวัด ดังที่ปรากฏในภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรมที่เกิดจากการประชุมปฏิบัติการ

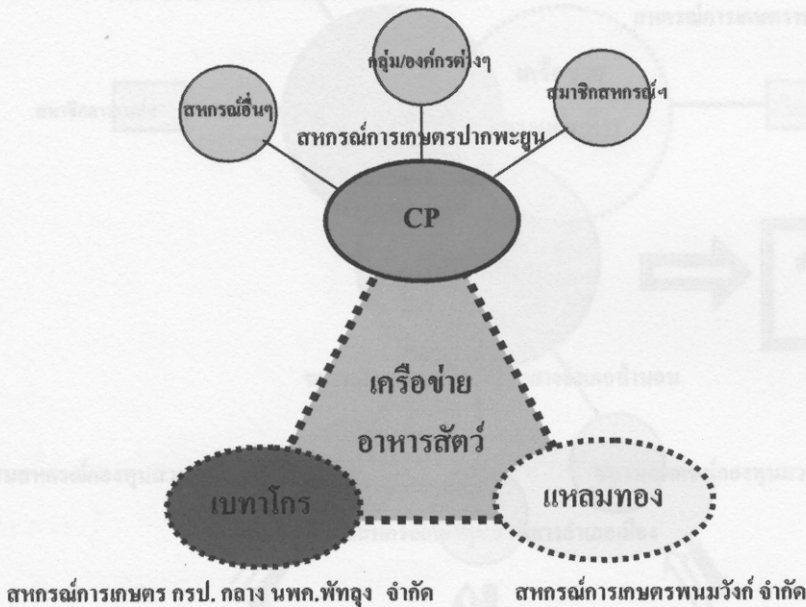
ภาพที่ 4.3 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายจากการวิจัยในภาพปฏิบัติ

เพื่อให้เครือข่ายแต่ละกิจกรรมมีการเคลื่อนตัว ทางทีมวิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมย่อยแต่ละเครือข่ายกิจกรรม โดยให้องค์กรที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเป็นเจ้าภาพในการประชุมแต่ละครั้ง โดยเริ่มจาก เครือข่ายปุ๋ย และสวัสดิการ มี ชุมชนนุมนสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพัทลุง จำกัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน และในที่ประชุมตกลงกันว่าเลือกดำเนินการเรื่องปุ๋ยก่อนในเบื้องต้น ในส่วนของสวัสดิการต้องทำการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติม ทั้งนี้ในที่ประชุมได้กำหนดให้ ทางชุมนุมฯ ดำเนินการออกแบบสำรวจ ความต้องการ ปริมาณ สูตร และยี่ห้อของปุ๋ยที่องค์กรต่างๆ ต้องการ ใช้ และให้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ส่งกลับมายังชุมนุมฯ ภายใน ระยะเวลา หนึ่งเดือน เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการประสานงานยังขาดความต่อเนื่อง บุคลากรในสังกัดของชุมนุมฯ ไม่เพียงพอ และขาดประสบการณ์ ขาดความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแผนงานที่ได้วางไว้ ที่การทำงานล่าช้า มีสภาพชะงักงัน แสดงถึงศักยภาพของฝ่ายจัดการค่อนข้างต่ำ ปัจจุบันทางชุมนุมฯ จึงไม่สามารถรวบรวมความต้องการปุ๋ยให้แล้วเสร็จ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการขั้นต่อไปได้ ในขณะเดียวกัน ทางทีมวิจัยได้จัดประชุมเครือข่ายกิจกรรมอื่นๆ ไปด้วย ได้แก่ เครือข่ายข้าวสาร ซึ่งสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรควนขนุน จำกัด รับผิดชอบเป็นศูนย์ประสานงานในเรื่องนี้ เนื่องจากทั้งสองสหกรณ์มี

ประสบการณ์ และประกอบธุรกิจข้าวสารอยู่แล้วในปัจจุบัน จึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะขยายธุรกิจผู้การ เป็นเครือข่ายระดับจังหวัด โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการ ซึ่งในที่นี้เน้นข้าวสารที่ผลิตได้ใน จังหวัดพัทลุง

เครือข่ายอันดับต่อไปที่ทางทีมวิจัยเข้าไปจัดประชุมสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำความเข้าใจและ หาแนวทางในการเชื่อมโยง คือ เครือข่ายอาหารสัตว์ จากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่สาม ในที่ประชุมกำหนดให้ สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด ทำหน้าที่ประสานงาน กิจกรรมเรื่องอาหารสัตว์ ซึ่งการเชื่อมโยงเครือข่ายอาหารสัตว์ มีแนวทางที่ต่างจากกิจกรรมที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ในที่นี้หมายถึง ในที่ประชุมเครือข่ายอาหารสัตว์ ได้สำรวจหือที่มีการใช้กันมากในจังหวัดพัทลุง พบว่า มีสามหือหลัก ที่มีการใช้กันมากในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ ซีพี เบทาโกร และแหลมทอง ตามลำดับ ในที่ประชุมพิจารณา กำหนดให้ สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าหือ ซีพี สหกรณ์การเกษตร กรป. กลาง นพค.พัทลุง จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าหือ เบทาโกร และ สหกรณ์การเกษตรพนมวังก้จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายหือ แหลมทอง การกำหนดให้มีตัวแทนจำหน่ายหลายหือนั้น จะทำให้องค์กรที่เข้าร่วมเครือข่ายมี ทางเลือกในการใช้บริการได้มากขึ้น ไม่ถูกจำกัดเพียงหือใดหือหนึ่ง ดังรูปแบบการเชื่อมโยงใน ภาพที่4.3

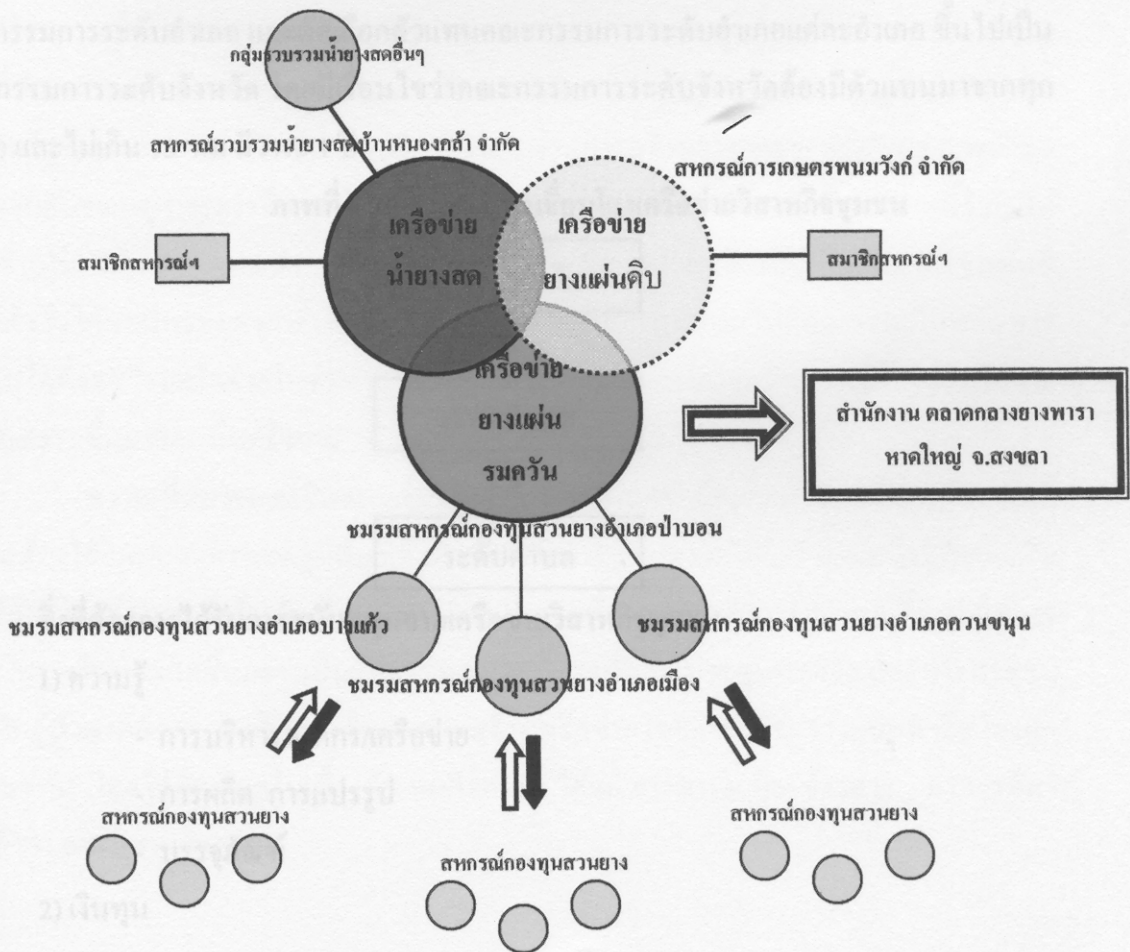
ภาพที่ 4.3 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายอาหารสัตว์ในภาคปฏิบัติ

ภายหลังจากได้เชื่อมโยงเครือข่ายกิจกรรมเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต ตลอดจนสินค้าบริโภค ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทางทีมวิจัยได้ร่วมกับสหกรณ์การเกษตรตะโหนด จำกัด จัดประชุม เครือข่ายยางพาราจังหวัดพัทลุงขึ้น การประชุมในครั้งแรกได้เชิญตัวแทนจากชมรมสหกรณ์กองทุน สวนยาง และกลุ่มองค์กรที่สนใจเข้าร่วมเครือข่าย โดยในที่ประชุมเสนอให้ เครือข่ายยางพารา แบ่งเป็นเครือข่ายย่อย สามเครือข่าย คือ 1) เครือข่ายยางแผ่นรมควัน 2) เครือข่ายน้ำยางสด และ 3) เครือข่ายยางแผ่นดิบ จากนั้นทำการคัดเลือกองค์กรรับผิดชอบเป็นศูนย์เครือข่ายย่อย ทั้ง สาม เครือข่าย ดังต่อไปนี้

- 1) ศูนย์เครือข่ายยางแผ่นรมควัน คือ ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยางอำเภอป่าบอน
- 2) ศูนย์เครือข่ายน้ำยางสด คือ สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด
- 3) ศูนย์เครือข่ายยางแผ่นดิบ คือ สหกรณ์การเกษตรพนมวังก้ จำกัด

ภาพที่ 4.4 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายยางพาราในภาคปฏิบัติ

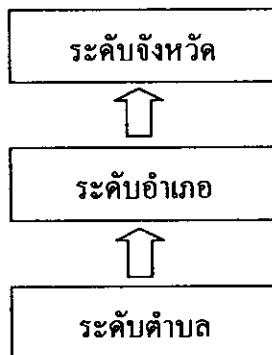

จากการกำหนดเครือข่ายออกเป็น สามกลุ่มข้างต้น ทีมวิจัยได้ดำเนินการประชุมย่อยเพื่อ กำหนดโครงสร้าง และรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานกองทุน สงเคราะห์สวนยางจังหวัด พัทลุง และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง เพื่อหาแนวทางการเชื่อมโยง เครือข่าย ผลปรากฏว่า ในส่วนของเครือข่ายน้ำยางสด ซึ่งองค์กรที่รับหน้าที่เป็นศูนย์กลาง ประสานงาน คือ ตลาดรวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า ปัจจุบัน (มิถุนายน 2549) ได้ดำเนินการ จัดทะเบียนเป็น สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการ เครือข่ายได้คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ในส่วนของเครือข่ายยางแผ่นรมควัน นั้นชมรม สหกรณ์กองทุนสวนยางอำเภอป่าบอน ได้ดำเนินการรวบรวมยางแผ่นรมควันจาก 43 สหกรณ์ ในนามตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ สาขา จังหวัดพัทลุง และเครือข่ายยางแผ่นดิบได้มีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องอยู่แล้วภายใต้การบริหารงานของ สหกรณ์การเกษตรพนมวังก้จำกัด เพียงแต่จะต้องดำเนินการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นต่อไปในอนาคต

รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

มีลักษณะคล้ายกับรูปแบบการเชื่อมโยงตามโซนพื้นที่ โดยทำการรวมกลุ่ม เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในระดับตำบล แล้วคัดเลือกตัวแทนคณะกรรมการแต่ละตำบลขึ้นไปเป็น คณะกรรมการระดับอำเภอ และคัดเลือกตัวแทนคณะกรรมการระดับอำเภอแต่ละอำเภอ ขึ้นไปเป็น คณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีเงื่อนไขว่าคณะกรรมการระดับจังหวัดต้องมีตัวแทนมาจากทุก อำเภอ และไม่เกิน 15 คน มีวาระ 1 ปี

ภาพที่ 4.5 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

- 1) ความรู้
 - การบริหารองค์กร/เครือข่าย
 - การผลิต การแปรรูป
 - บรรจุภัณฑ์
- 2) เงินทุน
- 3) การตลาด

4.2 ประเด็นสำคัญของแต่ละเครือข่าย

4.2.1 ความเป็นมาของเครือข่าย

ความเป็นมาของเครือข่ายตามโซนพื้นที่ ในอดีตองค์กรประชาชนในจังหวัดพัทลุงทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียน มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกันแบบหลวมๆ ไม่ได้มีธุรกรรมอย่างค่อเนื่อง ทีมวิจัยได้จัดเวทีสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเชื่อมโยงเครือข่ายให้แก่ผู้นำ ทำให้ผู้นำที่ได้เข้าร่วมประชุมเครือข่ายเห็นความสำคัญของการเชื่อมโยงเครือข่าย และได้พิจารณาร่วมกันว่า การเชื่อมโยงเครือข่ายที่เข้มแข็งและยั่งยืน ควรทำการสร้างเครือข่ายตั้งแต่ระดับรากหญ้าไปสู่ระดับจังหวัด จึงได้ข้อสรุปเกี่ยวกับเครือข่ายตามโซนพื้นที่ นั่นคือ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับตำบล 2) ระดับอำเภอ 3) ระดับจังหวัด แต่ด้วยระยะเวลาโครงการวิจัยเพียงหนึ่งปี จึงมีอาจสร้างเครือข่ายให้ได้ครบทุกระดับ ได้เพียงแค่โครงสร้างบริหารในระดับจังหวัด แต่การพัฒนาสู่การปฏิบัติในระดับอำเภอและระดับตำบลยังอยู่ในขั้นตอนการเตรียมงาน ซึ่งอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายตามโซนพื้นที่มีอยู่สามประการหลัก คือ ประการแรก ศูนย์ประสานเครือข่ายระดับจังหวัด ในที่นี้คือ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสตูล จำกัด ขาดความพร้อมในการบริหารเครือข่าย ไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากสหกรณ์สมาชิกเท่าที่ควร ประการที่สอง ศูนย์ประสานงานระดับอำเภอ ในที่นี้คือสหกรณ์การเกษตรประจำอำเภอ จะติดภารกิจในการปิดบัญชีประจำปี ตลอดจนเตรียมงานประชุมใหญ่ของสหกรณ์ฯ ในช่วงเวลาเดียวกับแผนงานการสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ และตำบล ประกอบกับสาเหตุ ประการที่สาม คือ ระยะเวลาของโครงการวิจัยมีเพียงหนึ่งปี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เครือข่ายในระดับอำเภอและตำบลยังไม่เกิดขึ้น นั่นคือ โครงสร้างรูปแบบเครือข่ายตามโซนพื้นที่ มีอาจสำเร็จได้ภายในระยะเวลาจำกัด ทีมวิจัยจึงพิจารณาเห็นว่าหากเน้นไปที่กิจกรรมเป็นหลัก อาจเป็นไปได้ที่จะสร้างเครือข่ายในช่วงเวลาที่กำหนด จึงเกิดรูปแบบโครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายตามกิจกรรมขึ้นมาอีกหนึ่งเครือข่าย

ความเป็นมาของเครือข่ายตามกิจกรรม เนื่องจากการเชื่อมโยงเครือข่ายตามโซนพื้นที่ จำเป็นต้องใช้เวลาและครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งจังหวัด ทำให้ระยะเวลาวิจัยที่มีอยู่หนึ่งปีมีอาจเห็นผลได้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทีมวิจัยจึงได้จัดประชุมเพื่อระดมสมอง หาแนวทางที่จะทำให้การเชื่อมโยงเครือข่ายเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ผลสรุปจากทั้งการประชุมทีมวิจัย และการประชุมร่วมกับผู้นำองค์กรต่างๆ เห็นตรงกันว่า ควรสร้างเครือข่ายโดยอาศัยกิจกรรมเป็นตัวยึดโยงผูกสัมพันธ์กัน โดยได้คัดเลือกในเบื้องต้น หกกิจกรรม ได้แก่ ยางพารา ทุเรียน ข้าวสาร อาหารสัตว์ สวัสดิการ และวิสาหกิจชุมชน

4.2.2 การดำเนินการของเครือข่ายในปัจจุบัน

เนื่องจากเครือข่ายตามโซนพื้นที่ยังไม่สามารถเกิดได้ครบทั้ง สามระดับ ตลอดจนเครือข่ายปุย ข้าวสาร และสวัสดิการ ยังคงไม่มีการขับเคลื่อน ในหัวข้อนี้จึงนำเสนอการดำเนินการของเครือข่าย อาหารสัตว์ ยางพารา และ วิสาหกิจชุมชน ตามลำดับ

การดำเนินการของเครือข่ายอาหารสัตว์

จากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่สาม ในที่ประชุมเครือข่ายอาหารสัตว์ ได้สำรวจชี้ให้เห็นที่มีการใช้กันมากในจังหวัดพัทลุง พบว่า มีสามชี้หลัก ที่มีการใช้กันมากในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ ซีพี เบทาโกร และแหลมทอง ตามลำดับ ในปัจจุบันมีเพียงสหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด เท่านั้นที่ได้มีการดำเนินการเชื่อมโยงธุรกิจอาหารสัตว์ โดยเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์จาก บริษัท ซีพี โดยการซื้ออาหารสัตว์ผ่านเครือข่ายอาหารสัตว์ ในส่วนของชี้ ซีพี ที่สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายนั้น สมาชิกเครือข่ายสามารถซื้ออาหารสัตว์ได้ในราคาถูกกว่าท้องตลาดเฉลี่ยแล้วกระสอบละ 5-10 บาท (แล้วแต่ประเภทของอาหาร) และสืบเนื่องจากการดำเนินธุรกิจอาหารสัตว์นี้เองทำให้ สหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด ได้โอกาสขยายธุรกิจ เพาะพันธุ์ลูกสุกรขายให้แก่ สมาชิกเครือข่าย โดยขณะนี้ได้ดำเนินการซื้อแม่พันธุ์มาเพิ่มจากเดิม 120 ตัว เพิ่มเป็น 200 ตัว ครอบคลุมสมาชิกเครือข่าย อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าบอน และองค์กรจากอำเภออื่นๆ ที่มาซื้ออาหารสัตว์ โดยสมาชิกเครือข่ายอาหารสัตว์มีโอกาสได้ซื้อลูกสุกรจากสหกรณ์ฯได้ในราคาถูกกว่าท้องตลาดเฉลี่ยแล้วตัวละ 50 บาท

การดำเนินการของเครือข่ายยางพารา

เครือข่ายยางพาราจังหวัดพัทลุงในเบื้องต้นแบ่งเป็นเครือข่ายย่อย สามเครือข่าย คือ

- 1) ศูนย์เครือข่ายยางแผ่นรมควัน คือ ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยางอำเภอป่าบอน
- 2) ศูนย์เครือข่ายน้ำยางสด คือ สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด
- 3) ศูนย์เครือข่ายยางแผ่นดิบ คือ สหกรณ์การเกษตรพนมวังจำกัด

ผลการดำเนินการเครือข่ายยางแผ่นรมควัน จังหวัดพัทลุง

เดือน/ปี	จำนวนองค์กร	ปริมาณน้ำหนักยาง (ตัน)	รวมจำนวนเงิน (ล้านบาท)
ตุลาคม/2548	36	478.58	32.08
พฤศจิกายน/2548	33	219.10	13.45
ธันวาคม/2548	หยุดดำเนินการ (เกิดอุทกภัย)		
มกราคม/2549	19	380.01	27.74
กุมภาพันธ์/2549	39	1,100.29	83.77
มีนาคม/2549	42	1,009.99	78.53
เมษายน/2549	หยุดดำเนินการ (ปิดฤดูกาลกรีดยาง)		
พฤษภาคม/2549	22	283.15	26.24
รวม		3,421.12	261.81

เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ตลาดรวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้าจึงได้ขอจดทะเบียนเป็น สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด ในเดือน มิถุนายน 2549

ผลการดำเนินการเครือข่ายน้ำยางสด(สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด)จังหวัดพัทลุง

เดือน/ปี	จำนวนองค์กร	ปริมาณน้ำหนักยาง (ตัน)	รวมจำนวนเงิน (ล้านบาท)
มกราคม/2549	20	503.05	33.51
กุมภาพันธ์/2549	19	495.57	31.51
มีนาคม/2549	หยุดดำเนินการ (ปิดฤดูกาลกรีดยาง)		
เมษายน/2549	19	247.50	19.52
พฤษภาคม/2549	18	308.82	25.78
มิถุนายน/2549	20	385.32	33.82
รวม		1,940.26	144.14

ภายหลังดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง ทีมวิจัย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง จังหวัดพัทลุง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง และตัวแทนจากเครือข่ายยางพาราจังหวัดพัทลุง มีความเห็นร่วมกันว่า สมควรจดทะเบียนเป็น “ชุมนุมสหกรณ์การยางจังหวัดพัทลุง จำกัด” โดยได้คัดเลือกคณะกรรมการเพื่อขอร่างกฎระเบียบ ของชุมนุมฯ ซึ่งคณะกรรมการประกอบไปด้วย

ตัวแทนจาก 4 กลุ่มกิจกรรม คือ กลุ่มน้ำยางสด กลุ่มยางแผ่นรมควัน กลุ่มยางแผ่นดิบ และกลุ่มยาง ADS จำนวน 15 คน นัดประชุมกันในวันที่ 7 สิงหาคม 2549 มีรายชื่อดังนี้

1. นายเวียง	ชูแก้ว	ประธาน	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.ควนขนุน
2. นายสมคิด	หนูพริก	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.เมือง
3. นายสมมาส	บัววรรณ	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.เมือง
4. นายไพรัช	เจ็ยซุม	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.บางแก้ว
5. นายประภาส	ชนะสิทธิ์	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.บางแก้ว
6. นายจรูญ	สงรักษ์	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.ควนขนุน
7. นายเสนอ	สุขซุม	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.ป่าบอน
8. นายนอม	จันทร์แก้ว	คณะกรรมการ	ชมรมสหกรณ์กองทุนสวนยาง อ.ป่าบอน
9. นายวิจิตร	คงศรีเจริญ	คณะกรรมการ	กลุ่มรวบรวมน้ำยาง ค.นาโหนด
10. นายพัน	ชูแก้ว	คณะกรรมการ	สหกรณ์รวบรวมน้ำยางสดบ้านหนองคล้า จำกัด
11. นายสาคร	พงษ์ทรัพย์	คณะกรรมการ	กลุ่มรับซื้อน้ำยางสด หมู่ที่ 9 บ้านวงศ์
12. นายประสิทธิ์	ศิริมณีกุล	คณะกรรมการ	กลุ่มพัฒนาน้ำยางสดบ้านทุ่งเคียน
13. นายจำเนียร	พงศาปาน	คณะกรรมการ	สหกรณ์การเกษตรพนมวังค์จำกัด
14. นายสมปอง	เพิ่มแก้ว	คณะกรรมการ	กลุ่มพัฒนาบ้านท่ายูง
15. นายสุชาติ	ปานจันทร์	คณะกรรมการ	สหกรณ์กองทุนสวนยางไพโรจน์พัฒนา จำกัด

คณะกรรมการได้มีการประชุมร่วมกันครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ.2549 ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การกำหนดสถานที่ทำงานของชุมนุมฯ และการกำหนดให้สหกรณ์กองทุนสวนยางที่ยังไม่มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 7 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโนวัง จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างทอง จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านแพรกหา จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านตะพาน จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านควนปิ่นแต จำกัด สหกรณ์ผู้ผลิตยางศรีบรรพต จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านคลองใหญ่ จำกัด เป็นผู้บรรจุวาระเพิ่มเติมให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ โดยสหกรณ์กองทุนสวนยางที่ประชุมใหญ่ประจำปีไปแล้ว ไม่ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ ครั้นเมื่อจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ได้แล้ว ทุกสหกรณ์หรือองค์กรอื่นที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังได้ทันที

การดำเนินการของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ปัจจุบันมีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนทั้งหมดในจังหวัดพัทลุง 153 วิสาหกิจ ในจำนวนนี้มีวิสาหกิจที่รวมตัวเป็นเครือข่าย ศูนย์รวมขายสินค้าร่วมกันจำนวน 9 วิสาหกิจ โดยได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตลาดกลางจำนวน 8 แสนบาท จากผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ปริมาณธุรกิจยังมีน้อยมากเพราะวิสาหกิจส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วม ทำให้ทีมวิจัยร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด และผู้นำวิสาหกิจชุมชนอีก 37 แห่ง ได้จัดการประชุมสัมมนาปฏิบัติการเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายขึ้นในวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2549 มีข้อสรุปสำคัญดังนี้

ที่ประชุมเห็นควรรวมตัวกัน มีโครงสร้างเป็นศูนย์กลางเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุง โดยในที่ประชุมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนได้คัดเลือกตัวแทนเป็นคณะกรรมการเพื่อยกร่างกฎระเบียบของชุมชนฯ จำนวน 11 คน นัดหมายประชุมกันในวันที่ 20 สิงหาคม 2548 ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง มีรายชื่อดังต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นายเกริกพล สุภาพรเหมินทร์	ประธาน
2. นายสุทธิชัย กาฬสุวรรณ	เลขานุการ
3. นางอรจิตร แก้วนวน	คณะกรรมการ
4. นางจ่านอง เกื้อนุ่น	✓ กรรมการ
5. นายสามารถ ไชยทอง	คณะกรรมการ
6. นายบุญฤทธิ รัตนพันธ์	คณะกรรมการ
7. นางอาเรือน บุญพูน	คณะกรรมการ
8. นายประจวบ เกตุนิ่ม	คณะกรรมการ
9. นายสุนทร อินจันทร์	คณะกรรมการ
10. นางเนาวรัตน์ พรหมสุวรรณ	คณะกรรมการ
11. นางหนูไฉ จิตรณรงค์	คณะกรรมการ

ภายหลังจากคณะกรรมการยกร่างกฎระเบียบ ได้ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2549 ทำให้ได้มาซึ่ง ชื่อของเครือข่าย คือ ชมรมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุง และร่างข้อบังคับ กฎระเบียบ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และสมาชิกของเครือข่าย โดยจะนำร่างกฎระเบียบที่ได้จัดพิมพ์ใหม่ให้สมบูรณ์ และนัดประชุมเห็นชอบร่างข้อบังคับครั้งต่อไปในวันที่ 9 กันยายน 2549 และหากเห็นชอบร่าง ก็จะเชิญประชุมผู้แทนวิสาหกิจชุมชนทั้งจังหวัดทำ

ประชาพิจารณ์ข้อบังคับ เมื่อปรับปรุงแก้ไขร่างข้อบังคับแล้วเสร็จ ทางคณะกรรมการจะขอมติ
ทะเบียนเป็นชมรมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุงต่อไป

4.2.3 วัตถุประสงค์/เป้าหมายของเครือข่าย

เครือข่ายอาหารสัตว์

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาส และลดรายจ่ายให้แก่กลุ่มองค์กรสมาชิก ตลอดจน
สมาชิกของแต่ละองค์กรที่เข้าร่วมเครือข่าย และสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ในอนาคต

เครือข่ายยางพารา

มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มองค์กรที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับยาง ได้เข้ามาทำ
กิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายให้แก่องค์กรสมาชิก และสร้างโอกาสทำธุรกิจ
ใหม่ๆ ร่วมกันอันนำไปสู่การกินคืออยู่ดีของสมาชิกขององค์กรที่เข้าร่วมเครือข่ายในอนาคต

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความมั่นคงและความก้าวหน้าภาคเกษตรกรรม ให้เกษตรกร
เคารพสังขรณ์พื้นฐานของตนเองและผู้อื่น โดยไม่ยึดเอาเงินและอำนาจเป็นตัวตั้ง แต่ยึดเอาความดี
ที่เป็นคุณธรรมเป็นตัวตั้ง ที่นำไปสู่ความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีของเกษตรกรเท่าเทียมกับอาชีพอื่น
2. เพื่อพัฒนาการบริหาร เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามารถจัดการทุน ทรัพยากร
ผลผลิต และการตลาด บนพื้นฐานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุง
4. เพื่อระดมทุนและให้บริการด้านการเงินแก่สมาชิก

4.2.4 แนวทางการดำเนินการของเครือข่ายขั้นต่อไป

เครือข่ายตามโซนพื้นที่ ทิมวิชัยได้กำหนดโครงสร้างไว้ สามระดับ และมีเพียงระดับ
จังหวัดที่มีโครงสร้างชัดเจน ในการดำเนินการต่อไปจะต้องขยายเครือข่ายลงสู่ระดับอำเภอ และ
ตำบล ซึ่งจะต้องเป็นหน้าที่ของศูนย์ประสานงานระดับอำเภอ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในทุก
อำเภอ ต้องดำเนินการสร้างเครือข่าย ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มองค์กรต่างๆที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ
ของแต่ละอำเภอ รับทราบเรื่องการเชื่อมโยงเครือข่าย และเริ่มดำเนินการเครือข่ายโดยเสริมกันกับ
เครือข่ายกิจกรรมที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว

เครือข่ายปุย ข้าวสาร และสวัสดิการ ในปัจจุบันชุมชนสหกรณ์การเกษตรพัทลุง จำกัด
รับหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน แต่มีบุคลากรเพียงหนึ่งคน จึงอาจไม่สามารถขยายธุรกิจได้อย่าง
ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แต่ทิมวิชัยมีแผนดำเนินงานสร้างเครือข่ายควบคู่ไปกับเครือข่ายตาม
โซนพื้นที่

เครือข่ายอาหารสัตว์ มีเพียงสหกรณ์การเกษตรปากพะยูน จำกัด ที่ดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอปากพะยูน และอำเภอป่าบอน กำลังขยายพื้นที่ให้บริการให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดให้ได้ตามแผน โดยการจัดประชุมกลุ่มองค์กรที่สนใจร่วมซื้อ อาหารสัตว์ของบริษัท ซีพี จะมีการประชุมพบปะกันอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามสหกรณ์การเกษตรกรป.กลาง นพค.พัทลุง จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้ายี่ห้อ เบทาโกร และสหกรณ์การเกษตรพนมวังค์ จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายยี่ห้อ แผลมทอง ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการขอให้ทางบริษัททั้งสองแห่งแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่าย โดยขณะนี้มีการเก็บข้อมูลปริมาณความต้องการใช้ทั้งสองยี่ห้ออย่างละเอียด เพื่อนำไปต่อรองกับทั้งสองบริษัทดังกล่าว

เครือข่ายยางพารา หลังจากในที่ประชุมเครือข่ายยางพารา มีมติร่วมกันว่าให้มีการจดทะเบียนเป็นชุมนุมสหกรณ์การยางจังหวัดพัทลุง จำกัด โดยในที่ประชุมเพื่อยกร่างกฎระเบียบของชุมนุมฯ มีข้อสรุปร่วมกัน ดังต่อไปนี้

1) กำหนดให้สหกรณ์กองทุนสวนยาง ที่ยังไม่ได้จัดประชุมใหญ่ 5 แห่ง ได้แก่ นำวาระเกี่ยวกับการจดทะเบียนชุมนุมฯ เข้าบรรจุเป็นวาระในการประชุมใหญ่ เพื่อให้ทั้ง 5 สหกรณ์เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง ชุมชนฯ ในเบื้องต้น ให้เป็นไปตามกฎหมายการจดทะเบียนสหกรณ์ แล้วสหกรณ์กองทุนสวนยางที่เหลือ(ที่ประชุมใหญ่ผ่านไปแล้ว) สมัครเป็นสมาชิกภายหลัง

2) มอบหมายให้คณะกรรมการ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยางจังหวัดพัทลุง และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ยกร่างระเบียบการดำเนินธุรกิจร่วมกันของชุมนุมฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือน สิงหาคม

3) กำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรพัทลุง จำกัด เป็นสถานที่ทำงานของชุมนุมสหกรณ์การยางจังหวัดพัทลุง จำกัด

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ทีมวิจัยและคณะกรรมการยกร่างข้อบังคับ จะนำร่างกฎระเบียบที่ได้จัดพิมพ์ใหม่ให้สมบูรณ์ และนัดประชุมเห็นชอบร่วมข้อบังคับครั้งต่อไปในวันที่ 9 กันยายน 2549 และหากเห็นชอบร่าง ก็จะเชิญประชุมผู้แทนวิสาหกิจชุมชนทั้งจังหวัดทำประชาพิจารณ์ข้อบังคับ เมื่อปรับปรุงแก้ไขร่างข้อบังคับแล้วเสร็จ ทางคณะทำงานก็จะขอจดทะเบียนเป็นชมรมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุงต่อไป

บทบาทของนักวิจัย เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า การสร้างเครือข่ายยังอยู่ระหว่างขั้นตอนเริ่มปฏิบัติ และหลายส่วนมีเพียงโครงสร้าง ยังมีได้ปฏิบัติเป็นรูปธรรม คณะนักวิจัยจึงไม่มั่นใจว่ากลไกทั้งหมด จะทำให้เครือข่ายฝังตัว ยั่งยืนหรือไม่ จึงได้ทำโครงการวิจัย และของบประมาณสนับสนุนจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

4.2.5 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของเครือข่าย

ในการสร้างเครือข่ายของทิมวิจัย ตลอดหนึ่งปี มีปัจจัยหลายประการในการจะสร้างเครือข่ายให้ประสบความสำเร็จในจังหวัดพัทลุง หากพิจารณาในภาพรวมอาจสรุปได้ว่า เครือข่ายยางพารา มีความสำเร็จในระดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ประการที่หนึ่ง คือ ทุนเดิม กล่าวคือยางพารา เป็นธุรกิจที่สหกรณ์กองทุนสวนยาง หรือกลุ่มรวบรวมน้ำยาง ต่างๆ มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ และความรู้ความสามารถอยู่แล้วเป็นทุนเดิม จึงทำให้ง่ายต่อการเชื่อมโยง ประการที่สอง การได้รับความร่วมมือจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดพัทลุง เป็นอย่างดี ในการร่วมพัฒนาศักยภาพของเครือข่าย ทำให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งและสามารถยกระดับคุณภาพการผลิตยางพารา รวมถึงประสิทธิภาพทางการตลาด ประการที่สาม เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด นั่นก็คือผู้นำองค์กร ซึ่งจากการประชุมเครือข่ายหลายๆ ครั้ง ทิมวิจัยสังเกตเห็นภาวะผู้นำ และความกระตือรือร้นในการสร้างเครือข่ายร่วมกัน ผู้นำทุกท่านต่างเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และมีใจเสียสละตลอดจนพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จ และเกิดผลประโยชน์ต่อมวลสมาชิก